

Obstruktiva lungsjukdomar

- Astma
- Kronisk bronkit
- Emfysem
- KOL – kroniskt obstruktiv lungsjukdom
- Akut bronkit
- Status post tuberkulos
- Sarkoidos
- Ventilator orsakad obstruktivitet
- Bronkiell hyperreaktivitet

J 45.9 ASTMA

- Drabbar de små luftrören
- Utgörs av en eosinofil inflammation
- Attackvis påkommande andnöd
- Utlöses av allergen (t ex pollen, damm), ansträngning, infektioner
- Allergisk astma debuterar sällan efter 40-års åldern, om man inte haft ”barnastma som vuxit bort”
- Effektiv medicinering (inhalationssteroider) har gjort diagnosen ovanlig på akutmottagningarna

J 42.9 Kronisk bronkit

- Definition: Produktiv hosta (slemhosta) under minst tre sammanhängande månader minst två efterföljande år, utan samtidig infektion
- Drabbar ofta rökare ("rökhosta")
- Kan också orsakas av fuktig och eller sotig miljö
- Brukar vara ganska konstant, dvs dålig effekt av mediciner på hostan
- Slemmet kan vara grogrund för infektioner, om man har svårt att hosta upp
- Kan aldrig "läka ut", kommer alltid att finnas ökad mängd slemproducerande celler i luftvägarna

J 43.9 Emfysem

- Väggarna mellan de små lungblåsorna förstörs så att det bildas större hålrum. Detta gör att ytan i lungorna där syret i luften kan komma i kontakt med de röda blodkropparna minskar. Man får sämre "syreupptagnings förmåga" och blir därför andfådd.
- Kan orsakas av genetisk defekt (alfa1-antitrypsinbrist)
- Oftast beror det på rökning eller andra skadliga ämnen
- Haschrökning ger värre skador än tobak
- Irreparabla skador

J 44.9 KOL

- Är en obstruktion av luftvägarna som inte kan normaliseras, varken spontant eller med mediciner
- Består av en blandning av kronisk bronkit och emfysem
- Vanligaste orsaken är rökning
- Kan också orsakas av underbehandlad (dåligt behandlad) astma, detta var vanligare innan inhalationssteroiderna lanserades
- (Finns även andra varianter, bl a hos barn som föds mycket förtidigt)

J 20.9 Akut bronkit

- "Förkylning" i nedre luftvägar
- Ofta virusorsakad, men kan bli bakteriell särskilt hos personer med underliggande lungsjukdom
- Vanligen feber under någon del av sjukperioden
- Varar kortare tid än tre månader, men hostan kan sitta i länge

B 90.9 Obstruktivitet efter tuberkulos

- Form av KOL med eget diagnosnummer
- Uppträder efter tuberkulosinfektion, vanligare hos de som inte fått adekvat behandling, men ändå läkt ut sin infektion
- När det gäller behandling svarar obstruktiviteten bättre på "astmamedicin" än KOL på rökarbasis
- Stela luftrör

D82.2 Sarkoidos

- Drabbar interstitiet (stödjevävnaden) i lungorna
- Ger trånga luftrör genom att väggarna blir tjockare
- Svarar bra på "astmamedicin"
- Ofta bra bevarad lungfunktion trots mycket förändringar på röntgen
- Kan leda till lungfibros

J 44.8 Ventilatororsakad obstruktivitet

- Ses hos patienter som varit allvarligt sjuka i luftvägarna
- Vanligare hos de som legat intuberade länge och haft upprepade eller långdragna infektioner
- Misstanke/oro finns för att vi ska se fler av den här typen av obstruktivitet hos Covid19-patienter med långa vårdtider på IVA
- Troligen samma (okända) mekanism som hos de förtidigt födda barnen

R09.8 Bronkiell hyperreaktivitet

- Drabbar stora luftvägar
- Muskelkontraktion i luftvägsväggen (muskelfibrer finns inte i de små luftvägarna)
- Vanligare hos kvinnor
- Debut ofta efter 40-års ålder
- Tål inte starka dofter, som parfymlukter och cigarettrök
- Dålig effekt av mediciner
- Man har testat KBT, enligt vissa med god effekt